

Отже, використання принципів внутрішнього контролю в організаціях у взаємодії з принципами обліку і звітності, з одного боку, і у взаємодії з принципами зовнішнього аудиту, з іншого, створює передумови для його вдосконалення.

Список використаної літератури:

1. Р. Гініятів. Ризик і контроль. Модель COSO [сайт Інституту внутрішніх аудиторів] – Режим доступу: <http://www.ii-a-ru.ru/>.
2. Костенко О. М. Внутрішньогосподарський контроль в системі управління прибутковістю підприємств / О. М. Костенко // Економіка АПК. – 2008. – № 12. – С. 117–120.
3. Сравнение концепций внутреннего контроля [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://bankir.ru/tehnologii/s/sravnenie-koncepcii-vnutrennego-kontrolya-1383854/>
4. Семанюк В.З., Завитій О.П. Внутрішній аудит: проблеми та перспективи розвитку // Фінанси, облік і аудит: зб.наук.праць / [відп.ред.М.М.Коцупатрій]. – К.: КНЕУ, 2012. Спец. Вип. – С.221-226
Науковий керівник: к.е.н., доцент Семанюк В.З.

*Дудаш Христина,
студентка групи РКзм-51*

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ: ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ТА ФУНКЦІЇ

В даний час підприємства мають всі передумови для формування нової системи внутрішньогосподарського контролю, основним елементом якої стає внутрішній аудит. Для української практики аудиторської діяльності поняття “внутрішній аудит” є новим, хоча закордоном він активно застосовується з кінця ХІХ ст. на великих і середніх підприємствах промисловості, будівництва, транспорту та інших сфер діяльності, які мають складну управлінську структуру.

Зауважимо, що термін «внутрішній аудит» інтерпретується вельми широко. Як зазначає Редько О.Ю., під внутрішнім аудитом розуміють і систему внутрішнього контролю, і роботу служби безпеки підприємства, і діяльність підрозділу економічної розвідки, і навіть ревізійну групу при бухгалтерії [4, С.91].

Отже, внутрішній аудит має тривекторну направленість, у тому числі і на вищі виконавчі органи управління фірми (рис.1.).

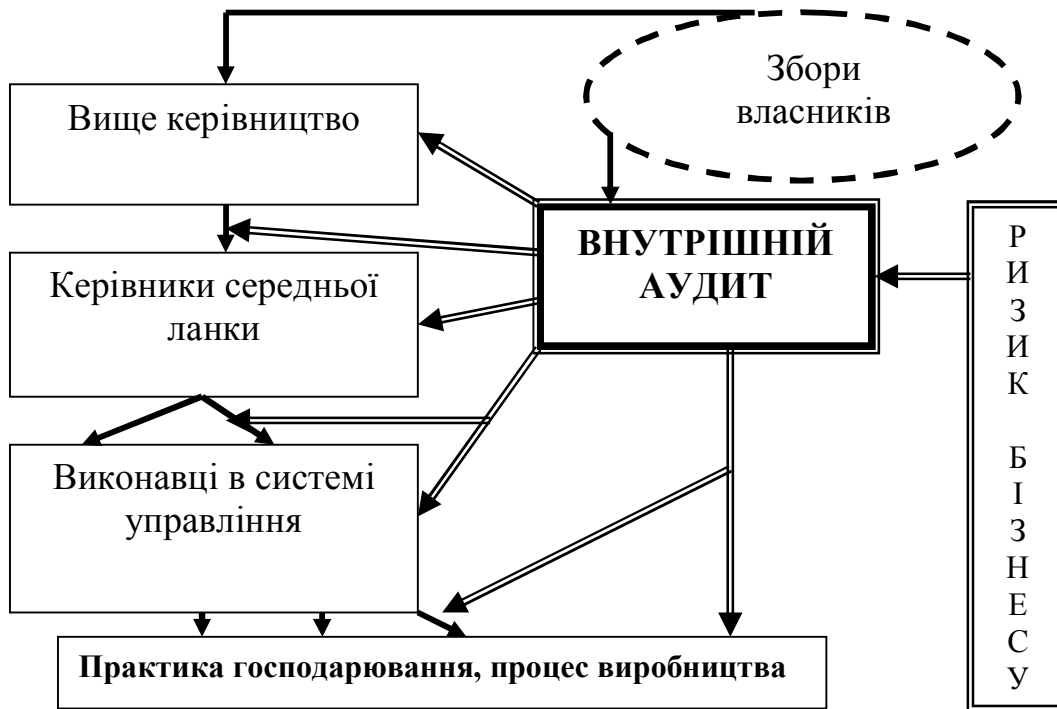

Рис.1. Направленість дій підрозділу внутрішнього аудиту в системі управління [4, С.103]

_____ - взаємозв'язок і взаємодія систем контролю і управління;
 ----- - використання результатів контролю для прийняття управлінських рішень

Рис.2. Форми зв'язку і місце внутрішнього аудиту в системі управління господарюючим суб'єктом [1, С.31]

Будучи функцією управління, внутрішній аудит тісно пов'язаний з ним і взаємодіє у прийнятті управлінських рішень. Місце внутрішнього аудиту у системі управління господарюючим суб'єктом представлено на рис.2.

При цьому основними завданнями внутрішнього аудиту можуть бути такі: 1) забезпечення послідовної та ефективної роботи підприємства; 2) експертиза достовірності оперативного, статистичного і фінансового обліку на предмет достовірності інформації; 3) перевірка обліку витрат на виробництво, повноти відображення доходів від реалізації і формування фінансових результатів; 4) аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства і розробка його фінансової стратегії; 5) періодичний контроль за фінансово-господарською діяльністю окремих підрозділів (філій) підприємства; 6) попередження недоліків, які негативно впливають на ефективність роботи підприємства в цілому і його окремих підрозділів; 7) консультування засновників і працівників управлінського апарату з питань організації та управління, права, розробка обґрунтованих пропозицій щодо покращення організації системи контролю та обліку на підприємстві та ін.

Незважаючи на здавалося б ідентичність завдань зовнішнього і внутрішнього аудиту, і подібність за формою, вони відрізняються глибиною дослідження і спрямованістю. Зовнішній аудит базується на публічній звітності, а внутрішній аудит враховує форми управлінської звітності, які мало цікавлять зовнішнього аудитора: прогноз прибутків і продаж; програму введення в дію нових основних засобів; дані аналізу кошторисів і витрат; відомості про вплив соціальних, економічних і політичних тенденцій в суспільстві на виробничо-господарську діяльність підприємства [2, С. 244]. Таким чином, в рамках внутрішнього аудиту здійснюється не тільки деталізований контроль за збереженням активів, але і контроль за політикою і якістю менеджменту.

Сутність внутрішнього аудиту розкривається також у його функціях. Наповнення функцій внутрішнього аудиту конкретним змістом залежить від особливостей діяльності підприємства і має здійснюватися тим органом управління, якому підпорядковується служба внутрішнього аудиту. Завдання конкретної служби можуть бути різними залежно від специфіки роботи підприємства, від особливостей його організаційної структури і від завдань, які ставить перед собою адміністрація у даний момент [3, С. 20].

До таких загальних функцій внутрішнього аудиту відносять:

1. консультативна – реалізується в діапазоні від безпосереднього консультування внутрішніми аудитором персоналу з питань безпеки бізнесу до організації міні-тренінгів персоналу або навчальних семінарів з актуальних питань забезпечення якості управління та досягнення мети системи;

2. контрольна – перевірка роботи окремих підрозділів або виконавців системи управління на предмет відповідності встановленим планам, правилам, нормам, законодавчим вимогам, правам або обов’язкам, які останнім делеговано або встановлено;
3. аналітична – експертна оцінка та прогнозування стану внутрішнього та зовнішнього економічного, правового, інформаційного, психологічного та інших видів середовища бізнесу на предмет загроз для досягнення мети системи, оцінка ефективності господарювання та управління;
4. захисна – розробка заходів та контроль за їх впровадженням щодо збереження активів та капіталу в процесі господарювання, попередження шахрайства з боку персоналу або розкрадання власності;
5. інформаційно-координаційна – своєчасне та повне інформування вищого управлінського персоналу або вищого органу управління про результати роботи по забезпеченню безпеки бізнесу; узгодження мети, предмету та завдань перевірок з планами та намірами вищого органу управління, окремими підрозділами системи управління [4, С. 90].

Практично в реалізації вказаних функцій і лежить парадигма внутрішнього аудиту в системі управління.

Однак на основі узагальнення і критичного аналізу окремих економічних джерел з питань внутрішнього аудиту, ми вважаємо доцільним доповнити перелік вищепредставлених функцій наступними:

1. управління ризиками, яке полягає у виявленні та оцінці ризиків, сприянні удосконаленню системи управління ризиками і внутрішнього контролю;
2. корпоративне управління - це участь в процесі управління; досягнення цілей у сфері корпоративної етики; управління результатами діяльності підприємства; забезпечення ефективних взаємозв’язків між управлінським персоналом, керівництвом та внутрішніми аудиторами;
3. моніторинг системи внутрігосподарського контролю - це відповідальність за оцінку засобів контролю, моніторинг їх функціонування і представлення пропозицій щодо їх удосконалення та ін.

На нашу думку, практична реалізація всіх функцій внутрішнього аудиту спрямована на виконання завдань ефективного менеджменту, а саме: отримання максимальної віддачі при мінімальній величині вкладених ресурсів, створення економічної інформації для своєчасного прийняття управлінських рішень, координація дій корпоративного менеджменту, раціональна організація системи внутрішнього контролю та ін.

Список використаних джерел:

1. Андреев В.Д. Внутренний аудит: [учеб. пособие] [Текст] / В.Д.Андреев.- М.: Финансы и статистика, 2003.- 464с.

2. Дорош Н.І. Аудит: методологія і організація [Текст] / Н.І.Дорош. - К.: Т-во "Знання", КОО, 2001.- 402 с.
3. Немченко В.В. Практичний курс внутрішнього аудиту [Текст] / В.В. Немченко, В.П. Хомутенко, А.В. Хомутенко. - К.: ЦНЛ, 2008.-240с.
4. Редько О.Ю. Аудит та безпека бізнесу : Практ. посіб. / Редько О.Ю., Рижаківа О.Б., Редько К.О. – К.:ДП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2007.- 177с.

Науковий керівник: к.е.н., доц. Серединська Віра Миколаївна

*Заяць Олександр,
студент групи РКзм-51*

ОСОБЛИВОСТІ ТРАКТУВАННЯ КАТЕГОРІЇ «ОСНОВНІ ЗАСОБИ»

Основні засоби займають значну питому вагу в загальній сумі активів підприємства та є одним із найважливіших об'єктів фінансового обліку, що вимагає контролю за їх рухом, організації синтетичного та аналітичного обліку, визначення зносу (амортизації), проведення ремонту, модернізації, оновлення застарілих і технічно недосконалих об'єктів. За допомогою таких засобів людина впливає на предмет праці з метою трансформування вхідних матеріальних ресурсів у готовий продукт. Обслуговуючи виробництво і невиробничу сферу протягом тривалого часу, основні засоби поступово зношуються, переносять свою вартість на виготовлену продукцію частинами в міру зношування і зберігають свою натуральну форму до кінця строку служби.

Як зазначає Пушкар М.С., виробничий процес в індустріальних та постіндустріальних державах неможливо уявити без такої складової як основні засоби або, іншими словами, технічна база підприємства. Саме вона визначає сучасний рівень виробництва та його ефективність. Механізація та автоматизація виробничих процесів вивільняє людей від важкої рутинної роботи, здешевлює виробництво продукції, підвищує її якість. За допомогою основних засобів людина впливає на предмет праці з метою трансформування вхідних матеріальних ресурсів у готовий продукт [3, С.150].

Від рівня забезпеченості підприємства основними засобами залежить випуск готової продукції та створення належних умов для праці і соціального розвитку колективу. Сукупна вартість основних засобів визначає виробничу потужність підприємства, рівень фондівіддачі, фондомісткість, фондоозброєність й ряд інших техніко-економічних показників діяльності підприємства.